

PHIẾU HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC KHỐI 8

Bài 1: TÔN TRỌNG LỄ PHẢI

(Từ 06/9/2021-11/9/2021)

NỘI DUNG	GHI CHÚ
Bài 1: TÔN TRỌNG LỄ PHẢI Khối: 8	
Hoạt động 1: Đọc tài liệu và thực hiện các yêu cầu.	<p style="text-align: center;">I/ ĐẶT VẤN ĐỀ</p> <p>Trong cuộc sống hàng ngày, có nhiều mối quan hệ xã hội khác nhau, nếu ai cũng có cách xử sự đúng đắn, biết tôn trọng lễ phải, thực hiện tốt những quy định chung của cộng đồng... thì sẽ góp phần làm cho xã hội trở nên lành mạnh, tốt đẹp hơn.</p> <p>Có thể nêu ra một vài trường hợp :</p> <p>1. Khi làm quan Tuần phủ Hưng Hoá, Nguyễn Quang Bích* đặc biệt lưu ý diệt trừ nạn tham ô. Có viên Tri huyện Thanh Ba tham nhũng, ăn hối lộ của một nhà giàu rồi xử cho hắn thắng kiện trong vụ chiếm đoạt ruộng đất của người nghèo. Không những thế, viên Tri huyện còn bắt giam người nông dân nọ, ghép tội gây rối trị an.</p> <p>Biết Nguyễn Quang Bích là viên quan liêm chính, người nông dân bị oan liền làm đơn khiếu nại. Quan Tuần phủ phái người về điều tra. Vụ án được đưa ra ánh sáng. Ông bắt tên nhà giàu trả lại ruộng cho người nông dân, phạt y về tội ức hiếp và đút tiền hối lộ. Tri huyện Thanh Ba bị mất chức.</p> <p>Anh ruột Tri huyện Thanh Ba là Hình bộ Thượng thư biên thư ngỏ cho Nguyễn Quang Bích xin tha bổng cho Tri huyện. Ông kiên quyết không nghe và trả lời : "Tôi và ông đều là quan của triều đình, phải công bằng, chính trực. Tri huyện Thanh Ba ăn hối lộ, đổi trắng, thay đen. Nếu vì nể ông mà tha tội cho hắn, hoá ra tôi và ông đồng loã với việc làm xấu xa của hắn hay sao ? Điều ấy thì không thể...".</p> <p>(Phỏng theo truyện <i>Làng Nho</i>,</p>

NXB Văn hoá - Thông tin, Hà Nội, 1999)

Chú thích

* Nguyễn Quang Bích (7-5-1832 - 15-12-1889) : Đỗ cử nhân năm 1861, người làng Trình Phố, huyện Trục Định, phủ Kiến Xương (Nam Định), nay thuộc xã An Ninh, huyện Tiền Hải, tỉnh Thái Bình.

TRẢ LỜI CÂU HỎI

1/ Sau khi đọc phần đặt vấn đề em hãy:

Dùng bút gạch chân những việc làm của tri huyện Thanh Ba trong vụ án của tên nhà giàu và người nông dân. Từ đó em hãy nêu nhận xét của mình về tri huyện Thanh Ba

2/ Sau khi nhận đơn khiếu nại của người nông dân, Nguyễn Quang Bích đã làm gì? Việc Nguyễn Quang Bích từ chối tha tội cho tri huyện Thanh Ba cho thấy ông là người như thế nào?

3/ Em sẽ xử sự như thế nào trong trường hợp 2,3

.....
.....
.....
.....

** Em hãy nêu một ví dụ việc làm thể hiện sự tôn trọng lễ phải và không tôn trọng lễ phải trong cuộc sống hàng ngày

Tôn trọng lễ phải	Không tôn trọng lễ phải
Tuân thủ nội quy nhà trường	Đồng tình với việc làm sai trái
Chấp hành đúng quy định của pháp luật	Gian dối trong học tập

.....

.....

II/ NỘI DUNG BÀI HỌC (GHI VÀO VỎ)

1/ Tôn trọng lễ phải:

a/ Lễ phải là những điều được coi là:

- Đúng đắn
- Phù hợp với đạo lí và lợi ích chung của xã hội.

(ví dụ: tuân thủ nội quy trường lớp, tuân thủ pháp luật, bảo vệ việc làm đúng...)

b/ Tôn trọng lễ phải là:

- Công nhận, ủng hộ, tuân theo và bảo vệ những điều đúng đắn.
- Biết tự điều chỉnh suy nghĩ, hành vi của mình theo hướng tích cực
- Không chấp nhận và không làm những điều sai trái

2/ Ý nghĩa:

- Giúp mọi người có cách ứng xử phù hợp.
- Làm lành mạnh các mối quan hệ xã hội.
- Góp phần thúc đẩy xã hội ổn định và phát triển.

Tục ngữ:

“ Cây ngay không sợ chết đứng ”

Hoạt động 2:
Kiểm tra, đánh giá quá trình tự học.

LÀM BÀI TẬP

Câu 1 : Em hãy lựa chọn biểu hiện nào thể hiện sự tôn trọng lễ phải là?

- A. Ủng hộ người nghèo.
- B. Trồng cây để bảo vệ môi trường.
- C. Đội mũ bảo hiểm khi tham gia giao thông.
- D. Cả A,B,C.

Câu 2 : Em hãy lựa chọn biểu hiện nào không thể hiện sự tôn

trọng lễ phải?

- A. Chặt rừng lấy gỗ làm nhà.
- B. Dung tủng cho kẻ giết người.
- C. Đánh chửi cha mẹ.
- D. Cả A,B,C.

Câu 3: Trên đường đi học về em nhìn thấy một thanh niên đi xe máy phóng nhanh vượt ẩu gây tai nạn khiến 1 em học sinh bị ngã gãy tay. Trong tình huống đó em sẽ làm gì?

- A. Lờ đi chỗ khác và coi như không biết.
- B. Nhờ sự giúp đỡ của người lớn, đưa em bé đó đến bệnh viện và gọi điện cho gia đình của em đó.
- C. Đèo em bé đó đến gặp công an.
- D. Đạp thật nhanh về nhà.

Câu 4: Trong giờ ra chơi, A trêu đùa và đánh B gây chảy máu và gãy răng, các bạn trong lớp không ai có ý kiến gì vì sợ A đánh. Trong tình huống này em sẽ làm gì?

- A. Báo với cô giáo chủ nhiệm để tìm cách giải quyết.
- B. Mặc kệ vì không liên quan đến mình.
- C. Cùng với A đánh B cho vui.
- D. Chạy đi chỗ khác chơi.

Câu 5: Các hành vi: Chơi ma túy, dùng thuốc lắc, buôn bán các chất gây nghiện là những hành vi như thế nào?

- A. Không tôn trọng lễ phải.
- B. Tôn trọng lễ phải.
- C. Sống thực dụng.
- D. Sống vô cảm.

Câu 6: Em hiểu như thế nào về câu thành ngữ: Gió chiều nào theo chiều ấy.

.....
.....
.....

	.....
--	-------

Học sinh ghi chép lại các câu hỏi thắc mắc, các trở ngại của học sinh khi thực hiện các nhiệm vụ học tập.

Trường:

Lớp:

Họ tên học sinh

Môn học	Nội dung học tập	Câu hỏi của học sinh
GDCD	Hoạt động 1	1. 2. 3. . .
	Hoạt động 2	1. 2. 3. . .

PHIẾU HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC KHỐI 8

Bài 2: LIÊM KHIẾT

(Từ 13/9/2021-18/9/2021)

NỘI DUNG	GHI CHÚ
Bài 2: LIÊM KHIẾT Khối: 8	
Hoạt động 1: Đọc tài liệu và thực hiện các yêu cầu.	<p>I/ ĐẶT VẤN ĐỀ</p> <p>1. Ma-ri Quy-ri⁽¹⁾ là một trong những người sáng lập ra học thuyết về phóng xạ. Bà đã cùng chồng là Pie Quy-ri phát hiện và tìm ra phương pháp chiết ra các nguyên tố hoá học mới là : pô-lô-ni và ra-đi từ bãi thải quặng u-ra-ni... Các sản phẩm khoa học của bà không chỉ có giá trị to lớn về mặt khoa học mà còn có giá trị cả về mặt kinh tế : 1 gam ra-đi do bà chiết ra được từ quặng u-ra-ni trị giá 750.000 phrăng vàng (tương đương 100.000 đô la Mỹ vào thời đó) và quy trình chiết tách đó bà hoàn toàn được độc quyền sở hữu.</p> <p>Nhiều người khuyên ông bà Ma-ri Quy-ri giữ bản quyền phát minh vì đó là mối lợi lớn trong lúc gia đình bà mỗi năm thiếu 3.000 phrăng. Song, hai nhà khoa học vui lòng sống túng thiếu và sẵn sàng gửi quy trình chiết tách ra-đi cho những ai cần tới. Bà đã gửi biểu tài sản lớn nhất của mình là 1 gam ra-đi cho Viện Nghiên cứu ứng dụng ra-đi để chữa bệnh ung thư.</p> <p>Sau khi Pie Quy-ri qua đời đột ngột (do tai nạn), Chính phủ Pháp đề nghị bà nhận một khoản trợ cấp của Nhà nước, nhưng bà đã kiên quyết từ chối : "Tôi còn khoẻ và đủ sức nuôi con. Xin dành khoản tiền đó cho trẻ mồ côi...".</p> <p>Tháng 5 năm 1920, khi biết Ma-ri cần đến 1 gam ra-đi để nghiên cứu một đề tài khoa học nhưng không thể có tiền để mua nó, một nữ kĩ giả người Mỹ đã lập hội quyên góp tiền mua tặng Ma-ri 1 gam ra-đi và đích thân Tổng thống thứ 29 của nước Mỹ đã trao tặng cho bà cùng với một chứng thư. Song,</p>

Ma-ri đã đề nghị sửa lại chứng thư với nội dung ghi rõ : món quà đó là tặng cho phòng thí nghiệm chứ không phải cho cá nhân bà vì bà muốn gam ra-đi quà tặng đó sẽ mãi mãi thuộc về khoa học chứ không phải là tài sản riêng để các con bà thừa kế.

(Phỏng theo cuốn *Nhà bác học và án tử hình*
NXB Thanh niên, Hà Nội, 1997)

2. Dương Chấn được bổ đi làm thái thú quận Đông Lai. Lúc đi nhậm chức ở đất Xương Ấp, quan huyện ở đây là Vương Mật- người được ông tiến cử mời vào yết kiến, rồi đợi đêm đem vàng đến lễ.

Dương Chấn bảo : "Trước tôi biết ông là người khá mới tiến cử ông. Thế mà ông vẫn chưa biết bụng tôi còn đem vàng đến cho tôi ư ?".

Vương Mật cố nài và thưa rằng : "Xin ngài cứ nhận cho. Bây giờ đêm khuya không ai biết".

Dương Chấn nói : "Trời biết, đất biết, ông biết, tôi biết. Sao lại bảo là không ai biết ?".

Vương Mật nghe nói, xấu hổ đi ra.

(Theo *Cổ học tinh hoa*,
NXB Văn hoá - Thông tin, Hà Nội, 2002)

1. Khi nhận xét về Hồ Chủ tịch, một nhà báo người Mỹ đã viết : "Sức mạnh vĩ đại của Cụ Hồ là ở chỗ Cụ vẫn sống như những người Việt Nam bình thường. Cụ đã khước từ những ngôi nhà đồ sộ, những bộ quân phục của các thống chế, những ngôi sao của các đại tướng. Trong cả một đời, tuy quan hệ với nhiều người phương Tây đầy quyền uy, nhưng Cụ đã chọn con đường khác hẳn con đường của họ. Cụ vẫn là một người Việt Nam sống trong sạch, liêm khiết...".

(Phỏng theo *Một giờ với đồng chí Hồ Chí Minh*,
NXB Thanh niên, Hà Nội, 1985)

Chú thích

1. *Ma-ri Quy-ri (1867-1934)* : nữ bác học người Pháp gốc Ba Lan, người

phụ nữ đầu tiên trên thế giới hai lần đoạt giải Nô-ben :

- Giải Nô-ben Vật lí năm 1903 (cùng Hen-ri Be-cơ-ren và chồng bà là Pie Quy-ri).
  - Giải Nô-ben Hoá học năm 1911.
2. *Tong thống thứ 29 của nước Mĩ*: Oa-ren Gam-li Hac-đing (Warren Gamlie Harding).
  3. *Dương Chấn* : nhà hiền triết Trung Quốc thời Đông Hán (khoảng từ năm 25 đến năm 220).

TRẢ LỜI CÂU HỎI

1/ Sau khi đọc phần đặt vấn đề em hãy:

- Dùng bút gạch chân những việc làm của vợ chồng bà Ma-ri Quy-ri . Từ đó em hãy nêu nhận xét của em về bà Ma-ri Quy-ri

2/ Em hãy cho biết Dương Chấn tiến cử Vương Mật vì lí do gì? Dương Chấn từ chối sổ vàng của Vương Mật cho thấy ông là người như thế nào?

3/ Nhà báo người Mĩ đã nhận xét về Bác Hồ như thế nào?

-> Em có suy nghĩ gì về cách xử sự của Ma-ri Quy-ri, Dương Chấn và của Bác Hồ trong những câu chuyện trên ?

.....

.....

.....

.....

** Em hãy nêu một ví dụ về việc làm thể hiện sự liêm khiết và không liêm khiết trong cuộc sống hàng ngày

Liêm khiết	Trái với liêm khiết
- Cố gắng vươn lên để đạt hiệu quả cao	- Quay cóp bài để đạt điểm cao

trong học tập	
- Chịu khó làm ăn để thoát nghèo	- Các bộ lợi dụng chức quyền để nhận hối lộ
- Nhặt được của rơi trả người đã mất	- Buôn lậu, trốn thuế
- Làm giàu bằng tài năng, sức lực của mình	- Sử dụng tài sản chung vào mục đích cá nhân
- Làm việc theo đúng trách nhiệm của bản thân	- Quan hệ với cấp trên để được thăng quan tiến chức
.....	.....

II/ NỘI DUNG BÀI HỌC (GHI VÀO VỎ)

1/ Thế nào là liêm khiết?

Liêm khiết là một phẩm chất đạo đức của con người thể hiện:

- Lối sống trong sạch
- Không hám danh, hám lợi
- Không bận tâm những toán tính nhỏ nhen ích kỉ.

(VÍ DỤ: không tham lam, không nhận hối lộ, không sử dụng tài sản chung vào mục đích cá nhân...)

2/ Ý nghĩa:

Sống liêm khiết sẽ làm cho con người:

- Sống thanh thản, sống có trách nhiệm
- Nhận được sự quý trọng, tin cậy của mọi người
- Góp phần làm cho xã hội trong sạch, tốt đẹp hơn.

Tục ngữ:

“Đói cho sạch, rách cho thơm”

Hoạt động 2:
Kiểm tra, đánh giá quá trình tự học.

LÀM BÀI TẬP

Câu 1: Em hãy điền vào những nội dung còn thiếu. Liêm khiết có ý nghĩa như thế nào trong cuộc sống

Sống liêm khiết sẽ làm cho con người:

- Sống ....., sống có .....
- Nhận được sự....., ...của mọi người
- Góp phần làm cho .....trong sạch, tốt đẹp hơn.

Câu 2: Để trở thành người có tính liêm khiết, theo em chúng ta sẽ làm gì

- A. Rèn luyện ý thức, phẩm chất đạo đức cá nhân
- B. Biết chống lại cái xấu, cái ác bảo vệ lẽ phải
- C. Trung thực, tôn trọng những điều đúng với chân lí, đạo đức
- D. Chọn A,B,C

Câu 3: Những câu ca dao tục ngữ nào sau đây thể hiện sự liêm khiết?

- A. Đói cho sạch, rách cho thơm
- B. Khó mà biết lẽ biết lời
Biết ăn biết ở người người giàu sang
- C. Của thầy không xin
Của công giữ gìn
Của roi không nhạt
- D. Chọn A,B,C

Câu 4: Em hãy cho biết những hành vi sau đây, hành vi nào đúng, hành vi nào sai.

Hành vi	Đ úng	S ai
A. Phải quan hệ thật tốt với các thầy cô giáo thì mới mong được điểm cao		

<p>B. Ông Hải thường xuyên nhận quà biếu xén của nhân viên</p>			
<p>C. Hà nhật được tiền của Nam làm rơi nhưng lờ đi</p>			
<p>D. Mai luôn tự lực phấn đấu vươn lên trong học tập</p>			
<p>E. Hùng thường xuyên quay cóp trong giờ kiểm tra</p>			
<p>G. Làm giàu bằng tài năng, sức lực của mình</p>			
<p>Câu 5: Theo em, muốn trở thành người liêm khiết, cần rèn luyện những đức tính gì ?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>			

Học sinh ghi chép lại các câu hỏi thắc mắc, các trở ngại của học sinh khi thực hiện các nhiệm vụ học tập.

Trường:

Lớp:

Họ tên học sinh

Môn học	Nội dung học tập	Câu hỏi của học sinh
----------------	-------------------------	-----------------------------

GDCD	Hoạt động 1	1. 2. 3. . .
	Hoạt động 2	1. 2. 3. . .